

اس سوالنامے میں کل 34 سوالات اور 11 چھپے صفحات ہیں۔

Code No. 63/SS/A/PR

رول نمبر (در اینجا باعداد بنویسید)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SET **A**

PERSIAN

(فارسی)

(342)

شماره ثبت نام (Roll Number) بنویسید (در الفاظ) _____

تاریخ ورود امتحان _____

دستخط نگران امتحان 1. _____

2. _____

هدایات : (1) دانشجو باید شماره ثبت نام (Roll Number) بر صفحه اول سوالنامه بنویسد۔

(2) با دقت ببینید کہ سوالنامه کل صفحات و تعداد سوالات دارد کہ بر صفحه اول چاپ شده است

(3) تمام پرسشها و کوتاہ ترین سوالات در وقت مقررہ نوشتن لازمی است۔

(4) اگر دانشجو در جواب نامہ علاوہ بر ثبت نام (Roll Number) علاقہ یا ہدایتی می نویسد، او از

امتحان خارج کردہ شود۔

(5) در جواب نامہ کد (Code) Set **A** 63/SS/A/PR سوالنامہ بنویسد۔

PERSIAN

(فارسی)

(342)

کل نمبر: 100

وقت: سہ ساعت (3 گھنٹہ)

1. از اقتباسات زیر فقط دو اقتباس را بہ زبان اردو، ہندی یا انگلیسی ترجمہ کنید۔ 12

(درج ذیل اقتباسات میں سے کسی دو اقتباس کا ترجمہ اردو، ہندی یا انگریزی زبان میں کیجیے۔)

(الف)

حاتم را پرسیدند کہ ہرگز از خود کریم تر دیدی؟ گفت: بلہ، روزی بہ خانہ یتیمی فرود آمدم و او دہ سرگوسفند داشت۔ فی الحال یک گوسفند را کشت و پخت و پیش من آورد۔ مرا از او یک قطعہ گوشت خوش آمد۔ بخوردم و گفتم واللہ بسی خوش است۔ پس آن پسر بیرون رفت و یک یک گوسفند را می کشت و آن موضع را نی پخت و پیش من می آورد و من از آن آگاہ نی۔ چون بیرون آمدم کہ سوار شوم، ویدم کہ بیرون خانہ خون بسیار ریختہ است۔ پرسیدم کہ این چیست؟ گفتند! وی ہمہ گوسفندان خود را کشت۔

(ب)

من از گراہیا ترین آفریدہ ہای خدا ہستم۔ ہر جہا انبوہی از ہم جنسان من دیدہ می شود، شما آدمہا بی اختیار بہ آنجا می روید و در آنجا سکنی می گزینید۔ سرسبزی و خرمی باغہا، جنگلہا، خیابانہا، پارکها و خانہ ہای شما از من و ہمجنسان من است۔ من ہم جاندار می ہستم کہ مانند ہمہ جانداران تغذیہ می کنم، رشد می نمایم و سرانجام پیرو فرسودہ می شوم۔ نام من درخت است۔ بعضی از ما درختان عمر کوتاہی دارند و پس از چند سال فرسودہ می شود۔ اما بعضی دیگر سالیان دراز می عمر می کنند۔ درخت چنار کہ در کشمیر خراوان است۔ چندین صد سال عمر می کند۔

(ج)

یکی از بزرگان تاریخ ایران ابوعلی حسن بن اسحاق ملقب به نظام الملک است۔ وی وزیری کاردان، دانشمندی علم پرور و مردی نیکوکار بود۔ نظام الملک از خاندان دہقانان طوس بود۔ وی در سال 408 ھ۔ ق در یکی از قرامی طوس تولد یافت۔ دوران کودکی را در طوس گذراند و در ہمانجا بہ تحصیل علم پرداخت۔ سپس بہ مرو و نیشاپور رفت۔ و در آنجا علوم اسلامی را فرا گرفت۔ ہنگامی کہ الپ ارسلان سلجوقی در خراسان حکومت داشت، نظام الملک در دربار او بہ شغل و پیری مشغول گشت و پس از آنکہ وی سلطنت یافت نظام الملک را بہ وزارت برگزید۔

2. از مجموعہ اشعار زیر فقط یکی را بہ زبان اردو، ہندی یا انگریزی تشریح کنید۔
(درج ذیل اشعار میں سے کسی ایک کی تشریح اردو، ہندی یا انگریزی زبان میں کیجیے۔)

(الف)

ملا ذکر تو گویم کہ تو پاکی و خدایی
نہ روم جز بہ ہمان رہ کہ توام راہ نمایی
ہمہ درگاہ تو جویم ہمہ از فضل تو پویم
ہمہ توحید تو گویم کہ بہ توحید سزایی
تو حکیمی، تو عظیمی، تو کریکی، تو رحیمی
تو نمایندہ فضل، تو سزاوار ثنایی
نتوان وصف تو گفتن کہ تو درہم گنجی
نتوان شبہ تو گفتن کہ تو در وہم نیایی

(ب)

پیش از من و تو لیل و نہاری بود است
گردندہ فلک نیز بہ کاری بود است
زنہار قدم بہ خاک آہستہ نہی
کان مردک چشم نگاری بودست
روزی کہ گذشتہ است ازو یاد مکن
فردا کہ نیامدہ است فریاد مکن
ہر نامدہ و گذشتہ را بنیاد مکن
حالی خوش باش و عمر برباد مکن

8

3. خلاصہ یکی از درسہای زیر را بنویسید۔

(مندرجہ ذیل اسباق میں سے کسی ایک سبق کا خلاصہ لکھیے۔)

(1) ہمہ باہم

(2) دہقان فداکار

(3) آداب سخن گفتن

8

4. خیال مرکزی یکی از منظومات زیر را بیان کنید و دربارہ شاعر آن یادداشت مختصری بنویسید۔

(درج ذیل منظومات میں سے کسی ایک کا مرکزی خیال اور اس کے شاعر کے بارے میں لکھیے۔)

(1) مرثیہٴ محتشم کاشی

(2) تو برای وصل کردن آمدی

5. بہ رئیس دبیرستان برای شرکت در برنامه جاروب کشی تقاضای بنویسید۔ 8

(اسکول کے پرنسپل کے نام صفائی پروگرام میں شرکت کے لیے درخواست لکھیے۔)

یا

بہ دوست برای تعزیت وفات پدرش نامہ ای بنویسید۔

(اپنے دوست کے نام اس کے والد کی وفات پر ایک خط لکھیے۔)

6. اقتباس زیر را با دقت بخوانید و جواب سوالهای را بنویسید۔ 8

(درج ذیل اقتباس کو بغور پڑھ کر نیچے دیے گئے سوالات کے جواب دیجیے۔)

جنگلبانی با دخترش در حاشیہ جنگلی زندگی می کرد۔ یک روز عصر کہ دختر بہ خانہ برمی گشت، تو خان شدیدی شروع شد۔ دختر را گم کرد۔ ہیچ چیز دیدہ نمی شد۔ سردش شدہ بود۔ ناگهان از دور نوری دید۔ بہ طرف نور رفت۔ دوازده نفر دور آتش بزرگی نشستہ بودند۔ دختر جلد رفت و سلام کرد۔ پیر مرد بلند شد و گفت : دخترم خوش آمدی۔ در این شب سرد، اینجا چہ می کنی؟ دخترک ماجرایش را تعریف کرد۔ پیر مرد گفت : اسم من اسفند است و اینہا برادران من ہستند۔ این برادرم کہ کنار من نشستہ است فروردین است۔ ارد بہشت و خرداد کنار او نشستہ اند۔ آنہا بر فصل بہار حکومت می کنند۔ تیرو مرداد و شہریور آن طرف نشستہ اند۔ آنہا بر فصل تابستان حکومت می کنند۔ آنجا را بہین۔ آنہا مہر و آبان و آذر ہستند کہ حاکم فصل پاییزند۔ این دو برادر ہم دی و بہمن ہستند کہ بر زمستان حکومت می کنند۔

(1) جنگلیان با دخترش کجا زندگی می کرد؟

(2) چرا دخترش را گم کرد؟

(3) کدام برادر ہا بر فصل ہای بہار و تابستان حکومت می کنند؟

(4) کدام برادر ہا بر فصل ہای پاییز و زمستان حکومت می کنند؟

7. جملہ ہای زیر را بہ زبان فارسی ترجمہ کنید۔

(درج ذیل جملوں کا فارسی زبان میں ترجمہ کیجیے۔)

(1) ایک دن ایک لومڑی نے ایک مرغے کو دیکھا۔

(2) لومڑی مرغے کی طرف دوڑی۔

(3) مرغہ اڑا اور ایک درخت پر جا بیٹھا۔

(4) لومڑی پیڑ کے نیچے آئی۔

8. جملہ ہای زیر را بہ زبان اردو ترجمہ کنید۔

(درج ذیل جملوں کا اردو زبان میں ترجمہ کیجیے۔)

(1) یکی از خلفای بنی عباس بہ سفری می رفت۔

(2) چون بہ نزدیک خیمہ رسیدند صاحب خیمہ استقبال کرد۔

(3) چیزی نیست مگر آن بز کہ پسر را شیر می دهد۔

(4) زن رفت و بز را از چراگاہ آورد و مرد بہمل کرد۔

9. جملہ ہای زیر را درست بنویسید۔

(درج ذیل جملوں کی اصلاح کیجیے۔)

(1) سیاستنامہ یکی از گرانہا ترین آثار ادبی بہ شمار می آیند۔

(2) او درآمد آہنہا مخارج استادان و طلاب پرداخت می شدیم۔

(3) بزرگی مانند سعدی از آنجا بیرون آمد۔

10. از واژه ہائی کہ توی پرامتر ہستند، واژہ مناسب انتخاب کنید و جائی خالی را پر کنید۔ 3

(برکیٹ میں دیے گئے الفاظ میں سے مناسب لفظ کا انتخاب کیجیے اور خالی جگہ پر کیجیے۔)

(1) معروف ترین کتاب رازی ..... است۔ (شاہنامہ، حاوی)

(2) رازی بہ ..... رفت کہ در آن زمان مرکز علم بود۔ (طوس، بغداد)

(3) آرام گاہ محمد بن زکریہ رازی در شہر ..... است۔ (ہمدان، رے)

11. واژہ ہائی زیر را در جملہ فارسی بکار ببرید۔ 3

(درج ذیل الفاظ کو فارسی جملے میں استعمال کیجیے۔)

انسان، ہوا پیا، آسمان

12. یکی از مصادر زیر را در فعل ماضی استمراری صرف کنید۔ 3

(درج ذیل مصادر میں سے کسی ایک مصدر کی فعل ماضی استمراری میں گردان کیجیے۔)

دیدن، کشتن، گفتن

13. از واژہ ہائی زیر پسوند و پیشوند را جدا کنید۔ 3

(درج ذیل الفاظ میں سے پسوند و پیشوند الگ کیجیے۔)

بی فکر، گلستان، مرغ زار، خوابگاہ،

با ادب، ثروت مند

14. واژہ ہای ستون ”الف“ را با واژہ ہای ستون ”ب“ تطابق کنید و درست جفت بسازید۔

3

(کالم ”الف“ کے الفاظ کالم ”ب“ کے الفاظ سے ملائیے اور صحیح جوڑے بنائیے۔)

ستون ’الف‘	ستون ’ب‘
(1) واقف	(الف) ملامت کردن
(2) استماع	(ب) آگاہ
(3) طعن کردن	(ج) شنیدن

15. متضاد واژہ ہای زیر را بنویسید۔

2

(درج ذیل الفاظ کے متضاد لکھیے۔)

نادانستہ، جاہل، دور شدن، بیماری

16. از واژہ ہای زیر مفرد بسازید۔

2

(درج ذیل الفاظ سے مفرد بنائیے۔)

دست ہا، بینوایان، عبادتہا، شبہا

17. سوالہای کہ جواب کوتاہ ترین دارند :

1

(مختصر ترین جواب والے سوالات)

درس ”طرّار امانت دار“ از کدام کتاب مأخوذ است؟

(سبق ”طرّار امانت دار“ کس کتاب سے مأخوذ ہے؟)

18. از مصدر ”خفتن“ اسم مفعول بسازید۔
(مصدر ”خفتن“ سے اسم مفعول بنائیے۔)
19. امیر خسرو کجا وفات یافت؟
(امیر خسرو کی وفات کہاں ہوئی؟)
20. علاوہ بر فصل بہار، فصل پاییز و فصل زمستان، چہار مین فصل کدام است؟
(فصل بہار، فصل پاییز اور فصل زمستان کے علاوہ چوتھا موسم کون سا ہے؟)
21. متبادل واژه ”بادل“ در فارسی چیست؟
(لفظ ”بادل“ کا فارسی متبادل کیا ہے؟)
22. محتشم کاشی مرثیہ نگار از کدام کشور بود؟
(محتشم کاشی کس ملک کے مرثیہ نگاروں میں سے تھے؟)
23. ”پنج تنز“ در کدام زبان نوشته شده است؟
(”پنج تنز“ کس زبان میں لکھی گئی ہے؟)
24. متبادل ”آبگیر“ در اردو چیست؟
(آبگیر کا متبادل اردو میں کیا ہے؟)

- 1 25. از مصدر ”گفتن“ اسم فاعل بسازید۔
(مصدر ”گفتن“ سے اسم فاعل بنائیے۔)
- 1 26. ابو ریحان بیرونی چند جلد کتاب را تالیف کرد؟
(ابو ریحان بیرونی نے کتنی کتابیں تصنیف کیں؟)
- 1 27. ”پارسل“ کدام نوع قید است؟
(”پارسل“ قید کی کون سی قسم ہے؟)
- 1 28. ”مثنوی معنوی“ اثر کیست؟
(”مثنوی معنوی“ کس کی تصنیف ہے؟)
- 1 29. متبادل ”ہتھوڑا“ در فارسی چیست؟
(فارسی میں ”ہتھوڑا“ کا متبادل کیا ہے؟)
- 1 30. ”اون“ را بہ زبان نوشتاری بنویسید۔
(”اون“ کو نوشتاری/تحریری زبان میں لکھیے۔)
- 1 31. سال نوی ایران از کدام تاریخ آغاز می شود؟
(ایران کا نیا سال کس تاریخ سے شروع ہوتا ہے؟)

1

32. مصنف کتاب ”شفا“ کیست؟

(کتاب ”شفا“ کا مصنف کون ہے؟)

1

33. بیماری بنام اسکروی از کمبودی کدام ویتامن می شود؟

(اسکروی نام کی بیماری کس ویتامن کی کمی سے ہوتی ہے؟)

1

34. شہر ”اصفہان“ در کدام کشور واقع است؟

(”اصفہان“ شہر کس ملک میں واقع ہے؟)
